

POKROVITELJ
54. VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI
/UNDER PATRONAGE OF:

Zoran Milanović
Predsjednik Republike Hrvatske
/President of the Republic of Croatia

FINANCIJSKU POTPORU OSIGURAVAJU
/FINANCIAL SUPPORT PROVIDED BY:

ZLATNI SPONZORI/GOLDEN SPONSORS:

PARTNERI FESTIVALA / FESTIVAL PARTNERS:

SREBRNI SPONZORI/SILVER SPONSORS:

SICK|MOBILISIS

MagicNET
Vaš domaći telekom

BRONČANI SPONZORI/BRONZE SPONSORS:

OSTALI SPONZORI/OTHER SPONSORS:

BRANDOVI/BRANDS:

USTANOVE, INSTITUCIJE I AGENCIJE PARTNERI FESTIVALA/
INSTITUTIONS, CORPORATIONS AND AGENCIES PARTNERS OF THE FESTIVAL:

ORGANIZATORI I OSNIVAČI 54. VARAŽDINSKIH BAROKNIH VEČERI/
THE ORGANIZERS AND FOUNDERS OF THE 54th VARAŽDIN BAROQUE EVENINGS:

VARAŽDIN

Kontakt informacije/Contact information:
Koncertni ured Varaždin/Concert Agency Varaždin
A.Cesarca 1, 42000 Varaždin, Hrvatska, tel/fax: +385 42 212 907
e-mail: office@vbv.hr
www.vbv.hr

PRODAJA ULAZNICA/TICKET SALES: Koncertni ured Varaždin, A. Cesarca 1, Varaždin, +385 42 311 907, office@vbv.hr

Četvrtak, 26. rujna 2024.

Velika koncertna dvorana HNK u Varaždinu, 20.00 sati

Romeo & Julia Kören

PROGRAM:

Händel with care

SWEDISH
ARTSCOUNCIL

Georg Friedrich Händel (1685.-1759.) rođen je u njemačkom gradu Halleu, a od 1710. godine većinu svog života proveo je djelujući u Engleskoj. Skladao je djela gotovo svih vokalnih i instrumentalnih vrsta koje su se njegovale u prvoj polovici osamnaestog stoljeća, a po dolasku u Englesku stekao je ugled kao operni skladatelj. Za života je napisao preko četrdeset opera i značajno je pridonio popularizaciji te glazbene vrste u Engleskoj. Kada je 1730-ih godina interes londonske publike za *operu seriju* počeo jenjavati, posvetio se skladanju oratorija. U tim je djelima, kombinirajući arije i recitative u talijanskom stilu s engleskom tradicijom zvorske glazbe, razvio novi žanr engleskog oratorija. Händel je za života uživao status velikog glazbenika i već je 1738. godine u londonskom parku Vauxhall Gardens postavljena njegova statua. To djelo kipara Louis-Françoisa Roubiliaca prikazuje skladatelja kako opušteno sjedi s lirom u rukama, identificirajući ga tako s bogom Apolonom. Prema muzikologu Anthonyju Hicksu, tadašnja Händelova slava počivala je na uspjehu njegove zvorske glazbe općenito, no posebno je bila vezana uz uspjeh njegovih oratorija. U tim je djelima „spojem glazbene izvrsnosti i sakralne tematike dosegnuta uzvišenost kojoj, prema onodobnoj filozofiji, najbolja umjetnost treba težiti“, ističe Hicks. Neki od Händelovih suvremenika o njegovim su oratorijima *Izrael u Egiptu* i *Mesija* zapisali kako je u „uzvišenoj kompoziciji Händel iskoristio svu moć za koju je sposobna ljudska priroda“ te kako je „uho ispunjeno takvim harmonijskim sjajem da um pada u neku vrstu nebeske ekstaze.“

Nakon Händelove smrti njegova je glazba u Engleskoj dosegla kulturni status koji se održao sve do današnjih dana. Oratoriji *Mesija*, *Samson* i *Juda Makabejac* u Londonu su se redovito izvodili i u drugoj polovici 18. stoljeća, a u tadašnjim izvedbama Hicks ističe čak i element ritualnosti. Godine 1784. organizirana je velika komemoracija u čast skladatelju, za koju su isprva planirana tri koncerta, no naposljetku ih je održano čak pet, a neki od njih bili su i ponovljeni. Takvi su se svečani događaji u Londonu priređivali i narednih godina, a onomu održanom 1791. godine nazočio je i Joseph Haydn. Kako je prenio skladatelj William Shield, Haydn je smatrao da je događaj posve opravdao „duboko štovanje Händelovog moćnog genija“, a to ga je iskustvo navodno nagnalo da i sam napiše oratorij *Stvaranje svijeta*. Händelove komemoracije bile su naširoko poznate te su potaknule velik interes za njegovim oratorijima i u kontinentalnom dijelu Europe, a čak je i W. A. Mozart između 1786. i 1790. godine načinio aranžmane pojedinih Händelovih djela za izvedbe na koncertima koje je barun van Swieten priređivao u Beču.

Sredinom 19. stoljeća u Londonu je na raskošan način obilježena stota obljetnica Händelove smrti. Tim je povodom u lipnju 1859. godine održan veliki festival u Kristalnoj palači, imponantnoj građevini od stakla i željeza podignutoj za Svjetsku izložbu 1851. u londonskom Hyde Parku. Festival je obuhvaćao tri koncerta: izvedbu oratorija *Mesija*, koncert s odabranim ulomcima iz Händelovih djela te izvedbu oratorija *Izrael u Egiptu*, a nastupilo je čak 2765 pjevača i 460 instrumentalista pod vodstvom tada poznatog dirigenta Michaela Coste. Nakon toga svake se tri godine na istome mjestu održavao *Triennial Handel Festival*, od kojih je posljednji održan dvadesetih godina 20. stoljeća, budući da je nakon Prvog svjetskog rata nastupilo doba nesigurnosti u kojemu su ovakvi masovni događaji teško mogli opstati.

Istovremeno, dvadesetih se i tridesetih godina u Engleskoj proširuje pogled na Händelove oratorije i sve se češće izvode djela koja do tada nisu bila česta na pozornicama. U oratorijima kao što su *Semele*, *Samson*, *Saul* ili *Hercules* tadašnja publika dobiva priliku upoznati Händela kao autora djela dramske kvalitete, a ne samo „majstora religijske uzvišenosti“. U isto se doba u Njemačkoj javlja interes za ponovnim izvođenjem Händelovih opera, dok se u Velikoj Britaniji njegove opere češće izvode od 1950-ih godina. Godine 1955. u Londonu je osnovano društvo *Handel Opera Society*, koje je bilo djelatno do 1985. Za velik je dio dvadesetog stoljeća karakteristično često i znatno prilagođavanje Händelovih partitura, kao i praksa da muške uloge namijenjene visokim glasovima izvodi tenor ili bas, no od sedamdesetih godina sve je raširenije povijesno obaviješteno izvođenje Händelovih djela. Do današnjih su dana sve Händelove opere doživjele svoje suvremene izvedbe, a neke od njih redovito se nalaze na repertoarima opernih kazališta diljem svijeta.

Svojim večerašnjim koncertom zbor *Romeo i Julija* donosi neke od najpoznatijih Händelovih arija i zvorskih brojeva u posve novom obličju, stvarajući time jedinstveno glazbeno iskustvo. Riječima izvođača, „zbor *Romeo i Julija* rastvorio je, prigrlio i nježno preoblikovao neke od Händelovih najpopularnijih pjesama i zaodjenu ih u novo, opuštenije ruho kako bi ih još više približio srcima slušatelja“.

Jelena Sviben

Zbor **Romeo & Julia** osnovao je Benoît Malmberg 1991. godine tijekom produkcije *Romea i Julije* u Kraljevskom dramskom kazalištu u Stockholmu. Ohrabren podrškom kazališnog redatelja Larsa Löfgrena i Ingmara Bergmana, Benoît Malmberg od tada djeluje kao umjetnički ravnatelj zbora, eksperimentirajući s konceptom dramatisiranih koncerata i šireći ga, kako u Kraljevskom dramskom kazalištu tako i širom svijeta. Zbor je nastupio u više od 35 zemalja na raznim mjestima - banketima za dodjelu Nobelove nagrade, u prašnjavim ratnim zonama, u dvorcima i ruševinama, u školama i na festivalima, a jedinstven način njegove izvedbe podjednako je naišao na pohvale publike i kritike.

Benoît Malmberg utemeljio je Zbor *Romeo & Julia* 1991, a od 1986. je zaposlen u Kraljevskom dramskom kazalištu u Stockholmu. Tijekom tog vremena djelovao je također kao pjevač, producent, ravnatelj i voditelj ansambla. Zajedno sa Zborom je 2000. godine dobio Nagradu Ingmar Bergman, a 2012. je "za izniman umjetnički doprinos kao voditelj Zbora *Romeo & Julia*" primio Medalju Nj. V. Kralja Švedske.

